

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки
та психології

Пономаренко О.В.

(ініціали та прізвище)

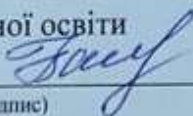
202

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Міждисциплінарна робота фахівців у спеціальній освіті
підготовки здобувачів магістрського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Заверико Н. В. канд. пед. наук, професор кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

(підпис)

Н.В. Заверико
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Кучерак І.В.
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачами: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), ел. пошта

E-mail: HYPERLINK "mailto:nzaveryko@ukr.net"

СЕЗН ЗНУ повідомлення:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16295&lang=en>

Телефон: (061)228-76-45 (кафедра соціальної педагогіки та спеціальної освіти)

Інші засоби зв'язку:

Зал персональної Zoom-конференції:

Заверико Наталія – Ідентифікатор конференції: 426 508 52 99 Код доступу: sGPу4у

Кафедра: кафедра соціальної педагогіки та спеціальної освіти, VIII корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «**Міждисциплінарна робота фахівців у спеціальній освіті**» є формування у майбутніх вчителів-логопедів компетентностей, необхідних для успішного налагодження взаємодії з членами корекційно-педагогічного процесу.

Завданнями вивчення дисципліни «**Міждисциплінарна робота фахівців у спеціальній освіті**» є: ознайомити студентів зі змістом професійної діяльності вчителя-логопеда, основними його завданнями та функціями; з сучасним станом корекційно-розвиткової роботи в інклюзивному середовищі; розкрити соціальну та виховну значущість ролі вчителя-логопеда у роботі з дітьми, які мають порушення мовлення, їх батьками та педагогічними представниками закладів освіти (дошкільної і середньої загальної) та фахівців інклюзивно-ресурсних центрів; прищепити майбутнім вчителям-логопедам практичну навичку побудови співробітництва з членами корекційно-педагогічного процесу на засадах партнерства; опанувати практичні методи і прийоми співпраці з ними; сформуванати навички налаштування партнерської взаємодії зі всіма суб'єктами інклюзивного середовища

ознайомити студентів зі змістом професійної діяльності членів міждисциплінарної команди супроводу дітей з ООП, основними його завданнями та функціями; з сучасним станом корекційно-розвиткової роботи; розкрити соціальну та виховну значущість ролі міждисциплінарної взаємодії у роботі з дітьми, які мають порушення мовлення, їх батьками та педагогічними представниками закладів освіти.

Дисципліна розрахована на один семестр.

Курс є вибіркоким у системі підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Логопедія» спеціальності 016 «спеціальна освіта» галузі знань 01-Освіта/Педагогіка.

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

- ознайомитися з основними термінами, важливими для розуміння інклюзивного навчання в контексті основних міжнародних документів, а також в контексті українського законодавства. •
- розуміти відмінності між сегрегацією, інтеграцією та інклюзією, які відображають різні моделі розуміння інвалідності чи особливих потреб, а саме: медичну та соціальну моделі.
- засвоїти основні переваги інклюзивного навчання для усіх учасників освітнього процесу.
- опанувати зарубіжний досвід командної роботи з дітьми ООП;
- організовувати командну роботу з фахівцями в освітньому середовищі;

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	4 год.
Практичні заняття	10 год.	8 год.
Самостійна робота	68 год.	78 год.
Консультації	https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/grafik_navchal_nogo_protseu_ta_rozklad_zanyat формат проведення (очно – Zoom, дистанційно – Moodle)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1830	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Компетентності: ЗК-3. Здатність працювати в команді. ЗК-9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, зокрема з порушенням мовленнєвого розвитку.	- лекційні методи (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація тощо); - діалогічні методи (інтерактивні заняття, навчальні дискусії, ділові ігри, «мозковий штурм», заняття з елементами тренінгу та ін.); - проблемно-пошукові методи (аналіз ситуацій, метод кейсів, обговорення, пошук); - дослідницькі методи (проведення	- тестування; - усні та письмові опитування; - перевірка письмових робіт студентів (есе, аналітичні довідки, порівняльні характеристики тощо); - перевірка доповідей/презентацій, що розкривають певні питання; - перевірка творчих робіт.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК-12. Здатність до формування й розвитку соціокультурного середовища, сприятливого для осіб з особливими освітніми потребами, в т.ч. і з порушенням мовленнєвого розвитку. Результати навчання: РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв’язання наявних проблем. РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, в т.ч. з порушеннями мовленнєвого розвитку генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб. РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність	досліджень теоретичного та емпіричного характеру)	

одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки. РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи організації міждисциплінарної взаємодії

Тема 1. Інклюзивне навчання: сутність, принципи, переваги. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП). Інтеграція. Соціальна інклюзія. Соціальна VS медична модель. Інклюзія VS інтеграція. Сегрегація, інтеграція чи інклюзія. Основні визначення: інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами. Переваги інклюзивного навчання

Тема 2. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти. Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами. Принципи та завдання взаємодії членів команди фахівців. Умови ефективності інклюзивного навчання. Завдання команди супроводу дитини з ООП. Умови ефективності роботи команди: - вміння працювати в команді - вміння вести діалог - використання зворотного зв'язку від інших спеціалістів та батьків дитини - вироблення міждисциплінарного понятійно-категоріального апарату. Члени команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами та їх функції. Батьки як рівноправні члени команди супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Тема 3. Індивідуальна програма розвитку – основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами. Поняття та характеристика ІПР. Визначення наявного рівня знань, умінь та навичок учнів з особливими освітніми потребами, їхніх можливостей та потреб (розділ 4 ІПР). Збір інформації про особливості розвитку дитини, її інтереси, труднощі, освітні потреби або вивчення стану розвитку дитини, як обов'язковий компонент ІПР. визначення навчальних цілей для складання індивідуальної навчальної програми (розділ 10 ІПР). Визначення необхідних адаптацій навчального середовища та навчальної діяльності та реалізації цілей індивідуальної навчальної програми під час уроку (розділ 9 ІПР)

Змістовий модуль 2.

Організація роботи фахівців в інклюзивному освітньому середовищі.

Тема 4. Особливості організації інклюзивного освітнього середовища: принципи універсального дизайну та розумного пристосування, ресурсна кімната, медіатека

Особливості безбар'єрного простору людини. Принципи та структура універсального дизайну навчання - інклюзивного дизайну. Скаффолдинг та стратегії універсального дизайну у навчанні. Стратегії універсального дизайну. Простір медіатеки, ресурсної кімнати та візуальні методи навчання.

Тема 5. Індивідуалізація і диференціація викладання як врахування індивідуальних особливостей кожної дитини. . Індивідуалізація VS диференціація. Самооцінювання власної практики диференціації/ індивідуалізації навчання. Індивідуальний і традиційний підходи до навчання. Відмінності учнів і їх вплив на навчання. Диференціація видів навчальної діяльності в реальних класах. Відмінності в навчанні і навчальні стилі. Теорія множинного інтелекту Говарда Гарднера. Таксономія навчальних цілей/очікуваних результатів для розвитку учнів.

Тема 6. Роль асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням: основні функції і завдання, форми співпраці. Ролі та функції асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням. Основні компетенції, якими повинен володіти асистент вчителя. Побудова ефективних взаємовідносин між учителем та асистентом учителя. Значення, сутність та моделі спільного викладання. три основні моделі спільного викладання: консультивання, навчання, співпраці Ведення документації асистентом вчителя.

Тема 7. Співпраця з місцевою громадою: інклюзивно-ресурсний центр та інші ресурси для забезпечення додаткової підтримки закладам освіти з інклюзивним навчанням. Статус, завдання та функції ІРЦ. Порівняння підходів до роботи ПМПК і ІРЦ. Статус фахівців ІРЦ. Штатний розклад. Основні обов'язки фахівців ІРЦ.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Інклюзивне навчання: сутність, принципи, переваги .	2	2	Тиждень 1
Самостійна робота*		10	12	
Лекція 2	. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти	2	0	Тиждень 3
Самостійна робота		10	11	
Лекція 3	Індивідуальна програма розвитку – основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами. .	2	0	Тиждень 4
Самостійна робота *		10	11	

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Міждисциплінарна робота фахівців у спеціальній освіті

Практичне заняття 1	. Індивідуальна програма розвитку – основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами. Визначення наявного рівня знань, умінь та навичок учнів з особливими освітніми потребами, їхніх можливостей та потреб (розділ 4 ІПР)..	2	2	Тиждень 5
Практичне заняття 2	Збір інформації про особливості розвитку дитини, її інтереси, труднощі, освітні потреби або Вивчення стану розвитку дитини, як обов'язковий компонент ІПР. визначення навчальних цілей для складання індивідуальної навчальної програми (розділ 10 ІПР).	2		
Практичне заняття 3	Визначення необхідних адаптацій навчального середовища та навчальної діяльності та реалізації цілей індивідуальної навчальної програми під час уроку (розділ 9 ІПР)	2	2	
Лекція 4.	Особливості організації інклюзивного освітнього середовища: принципи універсального дизайну та розумного пристосування, ресурсна кімната, медіатека	2	0	Тиждень 4
Самостійна робота	Особливості організації інклюзивного освітнього середовища: принципи універсального дизайну та розумного пристосування, ресурсна кімната, медіатека	10	11	
Лекція 5	. Індивідуалізація і диференціація викладання як врахування індивідуальних особливостей кожної дитини. Відмінності учнів і їх вплив на навчання.	2	0	Тиждень 4
Самостійна робота *	Диференціація видів навчальної діяльності в реальних класах. Відмінності в навчанні і навчальні стилі. Теорія множинного інтелекту Говарда Гарднера.	10	11	
Лекція 6.	Роль асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням: основні функції і завдання, форми співпраці.	2	2	Тиждень 7
Самостійна робота *	Основні компетенції, якими повинен володіти асистент вчителя. Побудова ефективних взаємовідносин між учителем та асистентом учителя. Значення, сутність та моделі спільного викладання. три основні моделі спільного викладання: консультування, навчання, співпраці Ведення документації асистентом вчителя.	10	11	

Практичне заняття 4	Основні компетенції, якими повинен володіти асистент вчителя. Побудова ефективних взаємовідносин між учителем та асистентом учителя. Значення, сутність та моделі спільного викладання. три основні моделі спільного викладання: консультування, навчання, співпраці Ведення документації асистентом вчителя.	2	2	
Лекція 7.	Співпраця з місцевою громадою: інклюзивно-ресурсний центр та інші ресурси для забезпечення додаткової підтримки закладам освіти з інклюзивним навчанням..	2	0	
Самостійна робота	Співпраця з місцевою громадою: інклюзивно-ресурсний центр та інші ресурси для забезпечення додаткової підтримки закладам освіти з інклюзивним навчанням.	8	11	
Практичне заняття 7	Співпраця з місцевою громадою: інклюзивно-ресурсний центр та інші ресурси для забезпечення додаткової підтримки закладам освіти з інклюзивним навчанням..	2	0	Тиждень 10

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Усне опитування; завдання 2-3 самостійної роботи.			3
Самостійна робота 1				3
Практичне заняття 2	Усне опитування; завдання 1-4 самостійної роботи.			3
Самостійна робота 2				3
Практичне заняття 3	Ділова гра: підготовка та проведення. Завдання 1-2 самостійної роботи.			3
Самостійна робота 3	Виконання практичного завдання..			2
Практичне заняття 4	Виконання практичного завдання.			3
Самостійна робота 4	Виконання практичного завдання.			2
Модульний контроль 1	Тестування			8

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Асистент вчителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко, Н. З. Софій, О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда, під заг.ред. М. Ф. Войцехівського. – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015.
2. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. За заг. Редакцією Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. / Кол. авторів: Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В., Буров С. Ю., Азін В. О., Грибальський Я. В., Найда Ю. М. – К., 2012. – 216 с.
3. Педагогіка інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. – 164 с.
4. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник:/ за заг. ред.. Колупаєвої А.А. – К: «А. С. К.», 2012. – 308 с.
5. Колупаєва А.А., Данілавичюте Е.А., Литовченко С.В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. – К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. – 192 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).
6. . Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практич. посіб. / [Тім Лорман, Джоан Демпелер, Девід Харві]; пер. з англ. – К.: - СПД – ФО Парашин І.С. 2010. – 296 с.
7. . Інклюзивне навчання: вибір батьків / А.А. Колупаєва, Л.М. Наконечна, - Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. – 56 с. – (Інклюзивне навчання за нозологіями).
8. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник у 9 книгах / За заг. ред. Колупаєвої А.А. – К.:ТОВ ВПЦ «Літопис-ХХ» - 2010. – (Серія «Інклюзивна освіта»). 9. Лідерство та інклюзивна освіта : навч.- метод. посіб./ Єфімова С. М., Королюк С. В.; за заг. ред. Колупаєвої А. А. — ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2012. — 164 с.
9. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 66 с.
10. «Школа для кожного». Навчальний посібник. / Упорядник: Байда Л. Ю. – К., 2015. – 60 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ud.org.ua/images/pdf/SchoolForEveryone.pdf>
11. Архітектурна доступність шкіл: навч.-метод. посіб./за заг.ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В.; кол. авторів: Азін В. О., Грибальський Я. В., Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В. – К: 2012.-88 с.

12. Доступність та універсальний дизайн: навчально-методичний посібник. Азін В. О., Грибальський Я. В., Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В. – К. 2013. -128 с.
13. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 15 серпня 2011 р. № 872 . - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF/paran8#n8>

Допоміжна

14. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». № 609 від 08 червня 2018 року - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogopolozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-zosoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyiosviti>
15. . Структура ІКТ-компетентності учителів. Рекомендації ЮНЕСКО 2011. – 116 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214694.pdf>.
16. Електронний ресурс для вчителів з основ технології скрайбінгу - Режим доступу: <https://sites.google.com/site/ckrajbingprezentacii/home/metodi-vikoristannavideoskrajbinga>
17. Гета, А.В., Заїка, В.М., Коваленко, В.В., Косова, Е.А., Лещенко, М.П., Лещенко, П.А., Матюх, Ж. В., Нетьосов, С.І., Носенко, Ю.Г., Соменко, Д.В., Соменко, О.О., Тарасюк, М.Д., Тимчук, Л.І., Чернов, А.А., Шишкіна, М.П. and Яцишин, А.В. (2018) Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання ПУЕТ, м. Полтава, Україна. ISBN 978- 966-184-318-8 - Електронний ресурс <http://lib.iitta.gov.ua/711366/>
18. Матеріали (теорія, інструменти, методики) з формульовального оцінювання в інклюзивній освіті. Електронний ресурс - <https://goo.gl/Hp7VYs>
19. М. Ворон, Ю. Найда. Множинний інтелект: від теорії до практики, http://elibrary.kubg.edu.ua/3030/1/Voron_M_Naida_U_3.pdf
20. Оніка Дуглас, Кімберлі Сміт Бартон і Ненсі Різ-Дарем, Використання теорії множинного інтелекту у викладанні математики та її вплив на академічну успішність учнів 8 класу - Електронний ресурс - www.ussf.kiev.ua/iearticles/97/1/
21. Таранченко О.М., Найда Ю.М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / За загальною редакцією Колупаєвої А.А. - К.: 2012.
22. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту №1/9 – 675 від 25.09.2012 року «Щодо посадових обов’язків асистента вчителя»– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/1_9-675.
23. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод. матеріали. / Укладач – Софій Н.З., -К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015.- 70 с.
24. Спільне викладання в інклюзивному класі: методичні рекомендації / уклад. Н.М. Дятленко. – К.: Плеяди, 2015. – 20с.

Інформаційні ресурси

25. Закон України «Про освіту». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19_3.
26. Конвенція ООН про права дитини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
27. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.

28. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://moz.gov.ua/article/news/moz-zatverdiv-pereklad-mizhnarodnoi-klasifikacijifunkcionuvannja>
29. Наказ Міністерства освіти і науки України № 609 від 08.06.2018 року «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-prokomandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimi-osvitnimipotrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti>
30. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 15 серпня 2011 р. № 872 . - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF/paran8#n8>
31. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». № 609 від 08 червня 2018 року - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogopolozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-zosoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyiosviti>
32. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 15 серпня 2011 р. № 872 . - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF/paran8#n8>
33. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». № 609 від 08 червня 2018 року - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogopolozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-zosoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyiosviti>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Обов'язковим є відвідування усіх лекційних та практичних занять. Пропуски можливі лише з поважної причини. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Накопичення відпрацювань неприпустиме! Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання завдань самостійної роботи згідно з Методичними рекомендаціями до самостійної роботи з дисципліни та консультації викладача.

Студент повинен якісно і своєчасно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі, в обговоренні питань під час лекційних та практичних занять, у всіх

видах контролю (поточний, за розділами, підсумковий). Різні форми роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікрогрупах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, розвинути навички роботи в команді. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

В умовах *дистанційного навчання* під час лекційних та практичних занять з використанням платформ для проведення відеоконференцій (ZOOM або інші платформи) камери у всіх учасників освітнього процесу мають бути ввімкнені **обов'язково!** Під час відеоконференцій студенти ідентифікують себе своїм справжнім ім'ям та прізвищем, які написано українською мовою.

Політика академічної доброчесності

Кожен студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, напр., UniCheck, Strikeplagiarism або інші. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: списування, копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепарафразування чужої праці без згадування оригінального автора); вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях (фабрикація); свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень (фальсифікація).

Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com;>

наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати

лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. *Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.* Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 30 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методіку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Міждисциплінарна робота фахівців у спеціальній освіті

академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: y_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:
<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>